N°. 2. 1848

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 6 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Januarij.

Den 31sten December is alhier in den ouderdom van 71 jaren overleden H. K. H. Mevrouw de Prinses *Adelaïde van Orleans*, zuster van Koning *Lodewijk Philips*. De dood dier vorstin wordt als een onherstelbaar verlies aangemerkt voor den grijzen Koning, aan wien zij van hare vroege jeugd af, door alle lotverwisselingen heen, met de banden der innigste liefde en vriendschap gehecht was.

Het stoffelijk overschot van Mevrouw *Adelaïde* is in eene *chapelle ardente* overgebragt. De Hertog *van Nemours* is door den Koning belast, met bevelen nopens de ter aardebestelling, enz. te geven, welke, gelijk gemeld is, te Dreux zal geschieden. Al de leden der Koninklijke familie, met uitzondering van Z. M., zullen er bij tegenwoordig zijn.

Wegens dit overlijden hebben de nieuwejaars-receptien bij HH. MM. geen plaats gehad. Alleen zijn de beide Kamers bij den Koning en zijne Familie toegelaten om hare deelneming te betuigen.

De Koning heeft gisteren voor twee maanden den rouw aangenomen.

— In de Kamer der Gedeputeerden zijn de heeren *Bignon*, *Lepelletier-d'Aulnay*, maarschalk *Bugeaud* en *Delessert*, alle vier kandidaten der Behoudende Partij, met eene groote meerderheid tot vice-presidenten der Kamer verkozen. Vervolgens werd overgegaan tot de benoeming der secretarissen; bij de eerste stemming werden de heeren *Saglio*, *Oger* en *de Bussières*, mede kandidaten der behoudende partij, en de heer *Lacrosse*, een lid der oppositie, tot vierden secretaris benoemd.

— Men heeft gisteren alhier door de Marseillaansche bladen de belangrijke tijding ontvangen, dat *Abd-el-Kader* zich aan den Hertog *van Aumale* overgegeven heeft en reeds te Toulon aangekomen is. De Marseillaansche *Sémaphore* deelt dat berigt onder dagteekening van den 29sten December aldus mede:

»*Abd-el-Kader*, die zich den 25sten te Oran aan boord van het stoomschip *l'Asmodée* had ingescheept, is te Toulon aangekomen.

»Men weet hoe netelig zijn toestand in den laatsten tijd was en aan welk gevaar hij ontsnapt is bij gelegenheid van zijn jongsten aanval op de Marokkaansche troepen, die onder bevel stonden van een der zonen van *Abderrhaman*.

»Na zijne laatste nederlaag was alle hoop, om zich aan de vervolging der Marokkanen te onttrekken voor hem verdwenen en had hij zich alstoen aan Z. K. H. den Hertog *van Aumale*, die zich in de legerplaats nabij Nemours bevond, overgegeven.

»Deze tijding is als een officieel berigt door het schip *le Phénicien* alhier aangebragt. De oorlog in Afrika is alzoo thans geëindigd en de vreedzame onderwerping van Algerie aan Frankrijk verzekerd."

Een ander Marseillaansch blad, *le Courrier de Marseille*, het bovenstaande berigt mededeelende, voegt er bij, dat de Emir naar Egypte overgevoerd zal worden.

— Het berigt nopens de onderwerping van *Abd-el-Kader*, waaraan sommigen gisteren nog twijfelden, is ten volle bevestigd. De *Moniteur* deelt heden al de stukken daaromtrent mede. Uit den volgenden brief, door den Hertog *van Aumale* aan den generaal *d'Hautpoul*, kommandant der achtste afdeeling, die te Marseille garnizoen houdt, geschreven, kan blijken, welke de reden is, dat men de onderwerping van den Emir en zijne aankomst in Frankrijk te gelijkertijd vernomen heeft:

»MERS-EL-KÉBIR, 25 December 1847.

»Generaal!

»*Abd-el-Kader* heeft zich aan Frankrijk onderworpen. Door de Marokkanen en door onze kavallerie omsingeld, kon hij zijne deïra niet meer redden; alleen ware het misschien nog mogelijk voor hem geweest met eenige ruiters naar het zuiden te vlugten. Maar hij heeft zich liever aan de grootmoedigheid van Frankrijk willen overgeven. Dit is eene allezins gewigtige uitkomst, want zijne tegenwoordigheid te midden der stammen, die nog zeer aan hem gehecht zijn, had ons nog steeds in groote moeijelijkheden kunnen brengen.

»Ik ben den 23sten in den morgen te Nemours aangekomen, en den volgenden dag van daar vertrokken, den Emir, zijn gezin en eenige zijner bloedverwanten aan boord van mijn vaartuig medevoerende.

»Toen ik dezen morgen hier aankwam, vond ik gelukkigerwijze de *Asmodée* op de reede, en ik heb last gegeven dat met dien bodem zoowel de tijding van *Abd-el-Kader's* onderwerping, als *Abd-el-Kader* zelf naar Frankrijk zou worden overgebragt. Dat vaartuig zal eerst de brieven naar Port-Vendres en daarna de passagiers naar Toulon brengen. Voor het geval dat de telegraphische depeche die naar eerstgemelde plaats moet worden overgebragt, door de eene of andere oorzaak mogt worden opgehouden, zend ik u die buitendien met den regtstreekschen koerier, en verzoek u alsdan die van Marseille aan den minister van oorlog toe te zenden.

»Ik heb de eer, enz.

»De luitenant-generaal, gouverneur-generaal van Algerie,
»H. D'ORLÉANS."

Wat ook nopens den [illegible] hij in allen gevalle eerst in deze hoofdstad zal worden gebragt.

Een dagblad verzekerd, dat een officier, in allerijl door den generaal *Lamoricière* herwaarts gezonden, alhier is aangekomen, en de eer heeft gehad, aan den Koning de wapens te overhandigen, welke *Abd-el-Kader* op het oogenblik zijner onderwerping droeg. — De eer van deze geheele zaak schijnt aan den generaal *Lamoricière* toe te komen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 75,15; 5 pCt. 116,95; Nieuwe 3 pCt. 76,35; Nap. renten 102.

ENGELAND.

LONDEN, den 2den Januarij.

De tegenstanders van het ontwerp, hetwelk aan Israëliten de deelneming aan de volksvertegenwoordiging verschaffen zou, vleijen zich dat het, indien al door het Lagerhuis aangenomen, door het Hoogerhuis verworpen zal worden.

— Na een verblijf van omstreeks vier en een half jaren hier te lande, heeft *Espartero* eergisteren deze hoofdstad verlaten, om zich te Southampton in te schepen en naar Spanje weder te keeren.

— Gisteren werd ter beurs bekend dat weder twee voorname huizen in deze hoofdstad, dat der heeren *Cotesworth*, *Powell en Pryor*, handelaars op Zuid-Amerika en West-Indie, en dat der heeren *Durand en M'Kenzie*, handelaars op Noord-Amerika, hunne betalingen geschorst hebben. Vooral het eerste dezer huizen meent men echter dat zich spoedig herstellen zal.

— De zoogenaamde boodschap van den president *Polk*, met wier lezing het Noord-Amerikaansch Congres den 7den December geopend werd, is door het schip *Ashburton* alhier aangebragt. In eene der eerste zinsneden van dat staatstuk wordt verklaard dat, zoo lang de republiek bestaan heeft, er geen tijdperk was waarin al de ondernemingen der volksnijverheid zoo gelukkig geslaagd zijn als in het toen bijna afgeloopen jaar, waardoor de Noord-Amerikanen dan ook in staat gesteld waren om, uit hunnen overvloed, aan de verhongerende millioenen inwoners van minder ruim bedeelde landen voedsel te verschaffen.

Met alle Mogendheden der wereld, Mexico uitgezonderd, hebben

de Staten vriendschappelijke betrekkingen kunnen blijven onderhouden. In die met Mexico zijn, sedert de sluiting van het laatste Congres, geene veranderingen gekomen, en de oorlog duurt steeds voort. Andermaal treedt de President in eene breedvoerige ontwikkeling der oorzaken van dien oorlog, en geeft vervolgens verslag van de wapenfeiten der Noord-Amerikaansche troepen, van de gevoerde onderhandelingen, van het onaannemelijke der voorwaarden, door de Mexicanen gesteld, enz. Vervolgens raadt hij, als het beste middel om de nationale eer en belangen te handhaven, en den oorlog tot een eervol einde te brengen, het krachtig voortzetten van dien oorlog in de belangrijkste deelen van 's vijands grondgebied aan, en het aannemen der voorstellen, in het rapport van den Secretaris van Oorlog vervat, om, tot genoemd einde, eene nieuwe ligting van reguliere troepen te doen.

Hierop volgt een overzigt van den staat der finantiële zaken. Volgens gemaakte berekening, zullen de ontvangsten van het met 30 Junij 1848 eindigend jaar, het saldo des vorigen jaars daaronder begrepen, 42,886,545 dollars bedragen, en de uitgaven, bijaldien de vrede met Mexico niet gesloten wordt, en als de voorgestelde vermeerdering des legers plaats grijpt, 58,615,660 dollars, met inbegrip der betaling van kapitaal en renten der openbare schuld, en van schatkistbiljetten. Die openbare schuld beliep op den 1 dezer maand, de schatkistbiljetten medegerekend, 45,659,659 dollars, zoodat zij sedert den 4 Maart 1845 met 27,870,859 dollars is vermeerderd.

Tot dekking der uitgaven, zoover die de geraamde ontvangsten overtreffen, zal eene nieuwe leening, hoogstens van 18,500,000 dollars en minstens van 17,000,000 dollars, vereischt worden. Deze som kan nog verminderen, door de militaire contributien uit Mexico, tot vermeerdering van welke de strengste maatregelen verordend zijn, maar het bedrag waarvan niet vooraf is te berekenen. En, dus wordt verder in de boodschap gezegd, mogt het gebeuren dat de oorlog met Mexico nog een jaar langer, dus tot 30 Junij 1849, voortduurde, dan zou eene buitengewone leening van 20,500,000 dollars voor het dan eindigend finantieel jaar onvermijdelijk wezen, in geval, namelijk, geen regt op thee en koffij gelegd wordt, de openbare landerijen niet in prijs verminderd worden, en geene militaire schattingen in Mexico worden geind. De President vertrouwde echter dat die som niet vereischt zou worden.

De heer *Wintraph*, uit Massachusetts, is tot President van het Congres benoemd, ofschoon met de meerderheid van slechts ééne stem. Hij behoort tot de Partij der Whigs, die voor den vrede met [illegible]

Van het oorlogstooneel was geen nieuws, dan alleen dat de Mexicanen een korps van negenduizend man troepen aangeworven en onder het bevel van den generaal *Filisola* gesteld hadden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Januarij.

Bij besluit van 30 December jl., n°. 72, heeft Zijne Majesteit den staatsraad jhr. *L. R. Gevaerts*, lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, belast met de interimaire waarneming der functien van Gouverneur der genoemde provincie, van den 1sten Januarij 1848 af.

— Bij besluit van den 1sten Januarij jl., n°. 4, heeft Zijne Majesteit den luitenant-generaal en minister van staat *J. A. H. de la Sarraz*, Hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant, benoemd tot ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 21sten December 1847, n°. 89, is benoemd tot consul in het koningrijk Griekenland, om te resideren te Athene, de heer *C. C. Travers*, vroeger vice-consul aan den Piraeus en thans vice-consul te Mannheim.

— Bij Koninklijk besluit van den 26sten December 1847, n°. 78, zijn benoemd: tot ontvanger en visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Brielle, de heer *J. Koolbeek Izn.*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Bodegraven; tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Bodegraven, de heer *J. G. Niehot*, thans ontvanger te Ameide c. a., te Ameide c. a., jhr. *J. D. van der Wijk*, thans 1ste luitenant bij de eskadrons jagers te paard; te Monster en 's Gravezande, de heer *I. J. van den Bosch*, thans ontvanger te Goedereede c. a.; van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen: te Goedereede c. a., de heer *J. van Assum*, thans ontvanger te Bleiswijk; van de directe belastingen en accijnsen: te Bleiswijk, de heer *H. van der Colff*, thans ontvanger te Dussen; te Dussen, de heer *H. Gerligs*, thans ontvanger te Garderen; te Garderen, de heer *H. J. Clarion*, gepensionneerd 1ste luitenant van het regiment ligte dragonders.

— Bij besluit van 29 Dec. ll., heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan den adspirant-ingenieur voor den waterstaat hier te lande *C. V. E. van Rijneveld* een eervol ontslag uit die betrekking te verleenen;

2°. in zijne plaats tot adspirant-ingenieur voor den waterstaat hier te lande te benoemen, ingaande met den 1sten Januarij 1848, den elève voor den waterstaat en 's lands gebouwen in Nederlandsch Indie *L. H. J. J. Mazel.*

— De nieuwe minister van finantien, de heer *van Rappard*, heeft kennis gegeven, dat door hem elken Donderdag, des middags ten twaalf ure, aan het lokaal van het departement van finantien, zullen worden ontvangen diegenen, die hem over zaken het gezegde departement betreffende, wenschen te spreken.

— Maandag heeft de heer *van Hall* afscheid genomen van de ambtenaren van het ministerie van finantien, hun dank gezegd voor de medewerking en ondersteuning, die zij hem, in de vervulling zijner thans afgeloopene moeijelijke betrekking, verleend hebben, en hun aanbevolen in de welwillendheid en het vertrouwen van zijnen opvolger, den heer *van Rappard*. Men verzekert, dat de afgetreden minister bij die gelegenheid zeer getroffen is geweest.

— In het verslag der Commissie van rapporteurs aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, omtrent het ontwerp van wet betreffende de ondersteuning van behoeftigen, in hetwelk, in de eerste plaats, onderscheiden meer algemeene beschouwingen in het midden worden gebragt, omtrent de beginselen, waarvan, naar men meent, te dezer zake behoort te worden uitgegaan, en vervolgens het wetsontwerp zelf, ook met terugzigt op die beginselen meer in de bijzonderheden wordt in overweging genomen, wordt alvorens gezegd hoe in sommige afdeelingen verscheiden leden gemeend hebben, zich niet uitsluitend tot de vraagpunten, die met de thans behandelde wet in verband staan, te moeten bepalen, maar tevens andere overwegingen, van veel ruimeren omvang, ter sprake te moeten brengen. Deze leden meenden dat de Regering zeer dwalen zou, indien zij meenen mogt, wat haren werkkring omtrent het armwezen betreft, genoeg gedaan te hebben door eene wet, als die waarvan hier gehandeld wordt, te helpen tot stand brengen, en zich dus tot eene regeling bepaalde omtrent de plaats, waar de behoeftige onderstand uit armenkassen zal kunnen verzoeken.

Onderscheiden middelen schenen toch de Regering ter dienste te staan, om het kwaad der toenemende armoede zelve, zoo al niet weg te nemen, dan toch te bestrijden en te lenigen. Daartoe [illegible] in de eerste plaats, het nemen van gestrenge politie-maatregelen, tot wering der bedelarij, in aanmerking. Welligt zou daarmede de vestiging van nieuwe kolonien voor den landbouw binnenslands, naar een met zorg beraamd stelsel, gepaard kunnen en moeten gaan; terwijl tevens het hoogst gewigtig vraagstuk, of niet een deel onzer voor den arbeid geschikte behoeftigen naar onze Overzeesche Bezittingen zou kunnen worden overgeplant, een dadelijk en ernstig onderwerp van overweging voor de Regering zou behooren uit te maken. Verder zou de Regering van haren zedelijken invloed gebruik kunnen maken, om de oprigting van spaarbanken en spaarkassen aan te moedigen, of aan die weldadige instellingen eene werkelijke heilzame rigting te geven. Zij zou tevens, nog meer dan thans het geval is, op het onderwijs der armenkinderen kunnen werken, in dien geest, dat aan de behoeftige jeugd, te gelijk met het bevorderen harer verstandelijke en zedelijke beschaving, vooral ook de zucht tot spaarzaamheid wierd ingeprent. In allen gevalle wenschen de leden, wier gevoelen hier wordt uitgedrukt, de Regering indachtig gemaakt te hebben, dat deze, bij eene zoo gewigtige aangelegenheid als die van het armwezen, vooral ook op de toekomst het oog gevestigd moet houden, en dat zij welligt, door aan de hier slechts in hoofdtrekken medegedeelde denkbeelden eenig gevolg te geven, die toekomst minder zorgwekkend kan doen worden, dan anders het geval moet zijn.

— Men verneemt dat aan den kapitein *Gaijet*, van het 1ste regiment artillerie, aan wien een officier van de marine zal worden toegevoegd, opgedragen is om te Luik het gieten van een aantal ijzeren stukken kanon voor de Nederlandsche marine te surveilleren, en aldaar zoolang in commissie te blijven als dit werk zal duren.

— Naar men verneemt, zoude in het voorjaar bij het leger de volgende garnizoensverwisselingen plaats grijpen, als: het 2de reg. inf., onder bevel van den kolonel van *Poolsum Booy*, van Maastricht naar Bergen op Zoom; het 4e reg. inf., onder bevel van den kolonel *Büchner*, van Zeeland naar 's Hertogenbosch; het 5e reg. inf., onder bevel van den kolonel *Madiol*, van Bergen op Zoom naar Maastricht; het 6e reg. inf., onder bevel van den kolonel *de Haan*, van 's Hertogenbosch naar Zeeland; het 1e reg. dragonders, gekommandeerd door den kolonel *Storm de Grave*, van Maastricht en Roermonde naar Deventer en Zutphen; het 3e reg. dragonders, gekommandeerd door den kolonel *van Tol*, van Deventer en Zutphen naar 's Hage; het 2e reg. lansiers, ge-

kommandeerd door den kolonel *Bellefroid*, van 's Hage naar Groningen en Vriesland; de 2 eskadrons jagers te paard, onder bevel van den ritmeester *König*, van 's Hage naar Maastricht; de batterij veldartillerie van het Limburgs bondscontingent, gekommandeerd door den kapitein *Broers*, van Breda naar Roermonde.

— De Nederlandsche Bank heeft gisteren den koers van het geld algemeen 1 pCt. verminderd, zijnde voor beleening op goederen van 6 op 5, op effecten van $5^1/_2$ tot $4^1/_2$, voor disconto voor wissels van 5 op 4 en van promessen van 6 op 5 gebragt.

— Het openbare ministerie bij de regtbank te 's Gravenhage heeft eene nieuwe regtsvordering ingesteld tegen den heer *van Bevervoorde*, verantwoordelijk directeur en uitgever van het weekblad *de Burger*, ter zake van een artikel, in het laatste nommer van dit blad geplaatst, getiteld: *de aftreding des ministers van Hall*. Men verzekert hier, dat gelijke regtsvervolging is of zal worden ingesteld tegen *den Zwartsluizer Bode, de Vlissingsche Courant* en *den Kaleidoskoop*, die hetzelfde artikel geheel of grootendeels hebben overgenomen.

— De heer *Neubronner van der Tuuk*, vroeger kweekeling der Groningsche, thans der Leydsche Hoogeschool, is tot afgevaardigde van het Nederlandsch Bijbelgenootschap naar de Battalanden op Sumatra aangesteld, en hem de eervolle doch moeijelijke taak opgedragen van het schrijven eener spraakkunst en van een woordenboek van de taal der Battu's, om daarna de vertaling des Bijbels in deze taal aan te vangen.

— Men schrijft uit Utrecht van den 1sten dezer:

»De oudejaarsavond is voor de gemeente Zuilen noodlottig geweest. De avondgodsdienst was ten 7 ure geëindigd, toen men een uur daarna nog licht in de kerk ontwaarde. Men opende dadelijk de deur, doch helaas! het kerkgebouw stond reeds in volle vlam. De brand nam zoodanig toe, dat aan geen bluschen te denken was. Men had naauwelijks tijd de stoelen en bijbels te bergen. De brandspuiten van Zuilen, van Maarssen en van Maarsseveen hebben de belendende gebouwen bewaard, die door de verschrikkelijke vlammen bedreigd werden. De kerk en toren zijn een roof der vlammen geworden; niets dan de muren zijn overgebleven. De toren is, gelukkig voor de omstanders, ineen gestort; de klok, die 500 ponden weegt, lag onder het puin begraven. Deze kerk was in 1652 gebouwd, doch voor weinige jaren van binnen verfraaid, met hout afgeschoten en beschilderd. Men kent de oorzaak van den brand niet, maar men vermoedt, dat hij ontstaan is door het vuur uit de stoven. Kerk en toren zijn gedeeltelijk gewaarborgd."

— In den vroegen morgen van Zaturdag, heeft te Nijmegen een verschrikkelijk voorval plaats gehad. Zekere sergeant der artillerie, aldaar in garnizoen, moet, gelijk verhaald wordt, verdachten omgang hebben gehouden met de vrouw van een ziekenoppasser in het hospitaal, die, uithoofde van zijn beroep, somtijds ook des nachts afwezig moest zijn. Omstreeks acht ure heeft men zijne vrouw gevonden, levenloos, met het hoofd hangende van den bovensten trap harer woning en met eene vreesselijke wonde aan den hals, terwijl de sergeant voor het bed in de kamer lag, insgelijks met eene ijsselijke wond aan den hals, doch nog niet dood, zoodat voor hem dadelijk de vereischte hulp werd ingeroepen, die echter, naar men vreesde, vruchteloos zou zijn. De justitie hield zich met het onderzoek van dezen dubbelen moord reeds bezig.

— In de maand December jl., zijn over den Rijnspoorweg vervoerd 22,482 reizigers. De opbrengst van reizigers is geweest *f* 28,121.30; van goederen *f* 10,943.$81^1/_2$; te zamen *f* 39,065.$11^1/_2$.

— De verhouding tusschen het getal geborenen en overledenen te Amsterdam, zoo ongunstig reeds in 1846, is in 1847 nog ongunstiger geweest. In 1846 zijn geboren 7944, overleden 9036; in 1847 geboren 6697, overleden 10979. In 1845 was de verhouding als volgt: geboren 7779, overleden 7082. Van de geborenen in 1847 waren 3505 zonen en 3192 dochters. Het getal der huwelijken was in dat jaar 1647, en dat der echtscheidingen 20.

— Gedurende het jaar 1847 zijn in de Maas en Goeree binnengekomen 2475 schepen en uitgezeild 2618, behalve de kleinere schepen die langs de Zeeuwsche stroomen of binnen door langs de Wadden van Hamburg, Bremen, enz. gearriveerd of uitgevaren zijn.

— Er heeft zich aan de doctoren te Leeuwarden ter bezigtiging aangeboden het jonge heertje *Jan Hannema*, woonachtig te Franeker, en daar geboren in 1839. Toen hij 6 maanden oud was, woog hij 5 Ned. ponden en 5 oncen. Vervolgens nam zijn groei af, zoodat hij thans, schoon 7 jaren en 8 maanden oud zijnde, weegt 8 Ned. ponden en 1 ons, en dus in 7 jaren tijds slechts aanwon 2 Ned. ponden en 6 oncen. *Hannema* is thans lang 73 Ned. duimen, dat is 2 voeten 4 duimen Rijnlandsche maat, en 2 Rijnlandsche duimen kleiner dan *Simon Jans Paep*, anders genoemd *de kleine Huzaar*, die na zijn 4de jaar niet meer groeide. Dit dwergje heeft het volle gebruik zijner zintuigen en ledematen, maar is kinderlijk onnoozel en schroomvallig met een lief gelaat.

In ons voorlaatste nommer hebben wij gewag gemaakt van de uitvinding des heeren *J. G. van der Trappen* te Wesel, tot vermeerdering van het aardappelenproduct, de bevordering van den bloei en het behoud van den gezonden staat der aardappelen. Thans hebben wij onder de oogen eene uitnoodiging van den uitvinder aan het publiek, waarin hij zegt, zich verpligt te hebben gevonden, in 't belang van het algemeene welzijn, zijn geheim middel openbaar te maken, tegen billijke vergoeding voor zijne aangewende moeite en geëvenredigd aan het belang der zaak. Hij had op die gronden een aanbod gedaan, zoo aan de Pruisische regering, als aan de Bondsvergadering, en schoon men dat voorstel niet afgewezen had, had hij toch de overtuiging bekomen, dat de verschillende Duitsche regeringen zich niet tijdig genoeg deswege zouden verstaan en zijne belooning vaststellen, *om zijn ontdekt middel reeds in het aanstaand voorjaar, tegen den tijd der aardappelen-poting* algemeen te kunnen aanwenden. Dit had hem op een ander denkbeeld gebragt; hij had nu de uitvoerige beschrijving van zijn geheim bij den justitie-commissaris en notaris *Tenderingh* te Wezel verzegeld gedeponeerd, welk depôt tot 15 Maart 1848 zou duren; en al wie nu het middel zouden willen kennen, worden uitgenoodigd een bedrag van 50 pruissische Thaler, in bankpapier of wissels op zigt, franco aan het bankiershuis *Poppe en Schmölder* te Wezel te zenden. Indien het getal deelnemers groot genoeg is, om den uitvinder schadeloos te stellen, zal hun het geheim binnen acht dagen na den 15 Maart worden medegedeeld, zoo niet, dan zal gezegd aanbod vervallen. Achter bedoelde uitnoodiging volgen voorts nog een aantal certificaten, tot staving van de deugdelijkheid des middels, of althans van de verkregene resultaten.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, met hare uitdeelingen een aanvang genomen hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BROESE & COMP.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

TARWE 127, Vriesch. Smet *f* 265.

BOEKWEIT tot vorige prijzen aan benoodigden voorraad: 121 Holst. *f* 255; 121 Z. Gron. zand *f* 253 aan de Zaan.

KOOLZAAD op 't voorjaar in een doen, op 't najaar *f* 3, lager; 9 vat April *f* 393; 9 vat Sept. *f* 372.

De overige artikels zonder handel.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 4. JANUARIJ 1848.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van	*f* 9,20	tot	*f*	10,60.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	»	» 6,45	»	»	6,80.
Het dito dito Rogge (Oude)	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	»	» 0,00	»	»	6,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.				»	0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.				»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.				»	$0,26^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.				»	0,30.
Een Nederl. pond Tarwe meel				»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel				»	0,17.
Een dito pond Boter				»	0,72.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,30	tot	*f*	2,50.
Het 1000 Eiken Telhout				»	2,80.
Het 1000 Doof Hout				»	2,30.
De kar Spaanders				»	2,95.
De » Struiken				»	2,85.
De 100 Mutsaard				»	3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $54^7/_8$; 3 pCt. $66^1/_2$; 4 pCt. $84^{11}/_{16}$; Amort. Syndik. $3^1/_2$ pCt. $84^1/_2$; Handelm. $162^3/_4$; Aand. Rijn Spoorweg $91^3/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $47^1/_2$; Spanje Ardoins $15^1/_2$; dito Onbep. St. $14^1/_2$; 3 pCt. 31; 3 pCt. Binnenl. à 6/m 25; Coupons Ardoins $11^5/_8$; Portugezen 4 pCt. te Londen $24^9/_{16}$; Rusland 5 pCt. $104^1/_2$; dito 1828—29 $103^3/_4$; Certif. 1831—33 95; 4 pCt. bij *Hope* $86^3/_8$; Id. bij *Stiegl.* $86^1/_4$; Certif. van Assign. 6 pCt. $68^1/_2$; Oostenrijk Metalliek. 5 pCt. $98^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. $49^1/_4$; Weenerbank bij *Goll* 100; 4 pCt. 86; Louisiana $69^1/_2$; Brazilie $83^3/_4$.

Advertentiën.

*** Heden trof ons, tot onze diepe smart, de lang gevreesde slag, door het afsterven van onzen hartelijk geliefden Vader, HERMANUS WILHELMUS SCHÄUIKES, Secretaris dezer Stad, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 54 jaren.

Mede uit naam van mijnen Broeder en Zuster,

BREDA,
den 30 December, 1847.

H. C. SCHÄUIKES.

*** De Ondergeteekende, bij besluit van E. A. Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, van 29 Nov. ll. geadmitteerd zijnde tot het houden eener **SCHOOL VOOR JONGE JUFVROUWEN**, zoo beveelt zij zich nederig aan in de gunst en het vertrouwen van Ouders en Voogden, die hunne Kinderen wenschen onderwezen te zien in de Nederduitsche en Fransche Talen, Reken- Geschied- en Aardrijkskunde, Vrouwelijke Handwerken en al hetgeen verder tot eene goede opvoeding behoort.

BREDA,
4 Januarij, 1848.

C. W. VAN KERKOERLE,
Wijk B, N° 28.

*** Iemand omstreeks 40 jaren, van gezond ligchaamsgestel, binnen *Breda* woonachtig, van goede getuigenissen voorzien, zag zich gaarne geplaatst als **KOETSIER**, waartoe hij de noodige bekwaamheid bezit, hebbende van der jeugd af, met Paarden omgegaan. — *Nadere informatiën bij de Uitgevers dezes.*

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad.

SCHOUWBURG TE BREDA,

ONDER DIRECTIE VAN

E. VAN BEEM en L. VAN SLUYS,

OP MAANDAG DEN 10. JANUARIJ 1848,

MARIE JEANNE, OF DE VROUW UIT DE VOLKSKLASSE,

Drama-Vaudeville in twee Bedrijven. Naar het Fransch.

Nooit alhier vertoond.

NA DEZELVE:

VECHTEN IS MIJN LEVEN,

Vaudeville in één Bedrijf. Naar het Fransch *Le Maar Cravachon.*

Nooit alhier vertoond.

AANVANG DES AVONDS TE 6 UREN.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Eerste Rang, *f* 0,99. Tweede Rang, *f* 0,70. Derde Rang, *f* 0,40.
Heeren Militairen, Eerste Rang, *f* 0,75. Tweede Rang, *f* 0,50. Derde Rang, *f* 0,30.

Heeren Geabonneerden kunnen hunne Kaartjes naar verkiezing gebruiken.

☞ *Tot het bespreken der plaatsen kan men zich aan den Schouwburg vervoegen.*

GRIEP. De geneesheeren van Parijs bevelen tegen deze ongesteldheid aan de **SIROP** en de **Pâte** pectorale de **NAFÉ** d'Arabie, welker krachtige eigenschappen door het bevoegde gezag bewezen zijn in de hospitalen der hoofdstad, toen deze ziekte in 1837 uitbrak. Het Dépôt dezer borstmiddelen van NAFÉ is gevestigd bij den Heer A. P. MAASSEN, Apotheker te *Breda.*

*** J. G. JONCKHEER, Notaris, in het Arrondissement *Breda*, standplaats *Ginneken*, zal, ten verzoeke van de Beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer F. P. STERK, op *Dingsdag den 25. Januarij* 1848, provisioneel, en op *Dingsdag den 8. Februarij daaraanvolgende*, finaal, telkens des avonds ten 6 ure, in het Koffijhuis *de Beurs van Breda*, op de Markt te *Breda*, publiek VEILEN en VERKOOPEN:

Eene Kapitale hechte en sterke **HEERENHUIZINGE, PAKHUIS** en verdere **GETIMMERTEN**, met **ERVE** en **TUIN**, te zamen groot 5 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te *Breda*, aan de westzijde van de Eindstraat, gequoteerd wijk *B*, N°. 36, Kadaster Sectie *A*, N°. 827, allergunstigst gelegen, tot de uitoefening van alle Neringen en Bedrijven; terwijl sedert vele jaren en op dit oogenblik nog daarin gevestigd is eene BOEKHANDELAARS-AFFAIRE en BOEKDRUKKERIJ, waartoe hetzelve, om zijne ruime Werkplaatsen en Zolders, bijzonder geschikt is.

Nadere Informatiën bij opgenoemden Notaris.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

VERKOOPING

VAN

SCHAARHOUT,

Eiken-, Beuken-, Esschen-, Olmen-, Canadasche- en Dennenboomen,

ONDER *OOSTERHOUT.*

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Oosterhout*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris A. BROUWERS, residerende te *Oosterhout*, in het openbaar

Op *Maandag den* 10. *Januarij* 1848, des voormiddags precies ten 9 ure, ten Huize van C. A. VAN DER CORPUT, in *den Wildenman*, te *Oosterhout*, **VERKOOPEN:**

1°. 53 Kavels SCHAARHOUT, gelegen in onderscheiden Bosschen onder *Oosterhout.*

2°. 230 Stuks EIKEN-, BEUKEN-, ESSCHEN- en OLMENBOOMEN, verdeeld in 25 Kavels, staande in het *Slot-* en *Scholferenbosch*, onder *Oosterhout.*

En op *Dingsdag den* 11. *Januarij* 1848, des voormiddags precies ten 9 ure, ten Huize van de Wed. A. VAN DEN NOORT, in *de Zwaan*, te *Oosterhout.*

3°. 127 Stuks ESSCHEN-, CANADASCHE-, POPULIEREN- en OLMENBOOMEN, verdeeld in 8 Kavels, staande aan de *Visschersweg*, in den Polder *het Broek*, onder *Oosterhout.*

4°. 4 EIKEN BOOMSTAMMEN, liggende aan de *Heidehoeve*, onder *Oosterhout.*

5°. 36 Kavels Zware DENNENBOOMEN, staande in het Perk *de Kroontjes*, onder *Oosterhout.*

6°. 34 Kavels DENNENBOOMEN, staande in het Perk *de honderd Bunders*, onder *Oosterhout.* En

7°. 1 Kavel DENNENBOOMEN, staande in het Perk *de Uilenbosschen*, onder *Oosterhout.*

De Konditiën van Verkoop kunnen van heden af, dagelijks, zoo ten Kantore van bovengemelden Rentmeester, als ten Kantore van den opgenoemden Notaris gelezen worden. — Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Rentmeester en de Boschwachters.

OOSTERHOUT, den 11. December 1847.

De Rentmeester voornoemd,
G. BERMAN.

Aanzienlijke Verkooping van Eiken Boomen.

Op *Donderdag den* 20. *Januarij* 1848, des voormiddags 10 ure, zal, de Eerw. Heer W. HOEVENAARS, op deszelfs Hoeven te *Molenschot*, nabij den Steenweg, onder *Gilze*, publiek laten **VERKOOPEN:**

107 Stuks EIKEN BOOMEN, geschikt voor MOLEN-, SCHEEPS-, TIMMER- en KUIPERS-WERK.

*** Bij L. E. BOSCH EN ZOON, Akademie-drukkers, is van de pers gekomen:

Utrechtsche Volks-Almanak,

VOOR 1848.

Met het portret van den beroemden Utrechtschen Schilder ANTONIO MORO, en 3 platen, à . . . . *f* 1,20.

Inhoud: de gewone Kalender, Statistiek-overzigt der steden en dorpen, Inrigtingen, Genootschappen, Verdeeling der Schooldistricten, Gewestlijke en Stedelijke Besturen, Regterlijke Magt te Utrecht en te Amersfoort, Notarissen, enz.

Mengelwerk: Altijddurende Almanak voor den Gregoriaanschen of Nieuwen Stijl, met de noodige verklaring, door *F. C. Schusler.* Onverwachte en treffende Ontmoeting, eene ware gebeurtenis door *M. D. V.* De ridder Antonis Moro, door *C. Kram.* Strooije daken in Utrecht, in 1407 verboden. Verhaal van een wonderwerk, enz., door *W. J. Duijsell.* Adriaan Boeyens Florisz., van Utrecht, door *L. E. Bosch.* De Dom van Utrecht, door *A. Ising.* Belegering van Gorinchem in 1402 door de Utrechtenaren. Over den Bliksem-afleider op den Domstoren te Utrecht, door *F. W. C. Krecke.* Wijk-bij-Duurstede. De Vrome Stuurman, door *P. J. v. Dusseau.* Waar moet het eindelijk heen? Wensch van een Doctor aan zijne patient, bij haren Verjaardag, door *F.* Brief van J. van der Burgh aan Constantijn Huijgens, en antwoord van C. Huijgens aan J. van der Burgh, door *B.* Bij den aanvang van het jaar 1811. Teering naar nering. Eene oude Vrijster, Reis-herinnering uit het Sticht, door *N. van Rheenen.*

MINIATUUR-ALMANAK, VOOR 1848,

Opgedragen aan H. K. H. de Erfgroothertogin SOPHIA VAN SAKSEN WEIMAR; met 5 plaatjes, verguld op snede, karton, in koker . . . . *f* 1,25.

Les Sept Péchés Capitaux par EUG. SUE,

VOLUME 1 en 2 . . . . *f* 1,80.

Het 3e Deel is ter perse. De eerste Aflevering hiervan wordt binnen een paar dagen verzonden.

*** Door J. DE LANGE, te DEVENTER, is uitgegeven en alom verzonden:

OVERIJSSELSCHE ALMANAK VOOR OUDHEID EN LETTEREN, 1848. *Dertiende Jaargang.* Gr. 12mo. Bevattende vele en belangrijke Bijdragen, met acht gelith. Afbeeldingen van *Oude Munten*, *Facsimilés* enz. . . . . à *f* 1,50.

ADRIAAN VAN DEN ENDE, GESCHIEDKUNDIGE SCHETS VAN NEÊRLANDS SCHOOLWETGEVING met AANTEEKENINGEN en BIJLAGEN. Gr. 8vo. . . . à » 2,70.

BERIGT AANGAANDE **ADRIAAN VAN DEN ENDE** door J. CLARISSE en J. TEISSEDRE L'ANGE. Gr. 8vo. à » 1,00.

Mr P. BOSSCHA, *EERSTE BRIEF* aan een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het Staatsexamen en het Hooger Onderwijs. Gr. 8vo. . . . à » 0,40.

———— *TWEEDE BRIEF.* . . . . à » 0,30.

VERHALEN UIT DE OUDE WERELD. Naar den zevenden druk, uit het Hoogduitsch van K. F. BECKER. *Eerste Deel.* **ULYSSES VAN ITHAKA**, volgens HOMERUS. Kl. 8vo. . . . . à » 0,80.

A. H. PAREAU, EEN WOORD VAN CHRISTELIJKE OPWEKKING, aan Nieuwe Ledematen onzer Hervormde Gemeente. *Nieuwe Uitgave.* Gr. 12mo. . à » 0,10.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.